

Tělocvičná jednota Sokol Liberec I.

Nazdar!

Sokolské souzvuky

č. 8 – 9 - srpen - září 2012.
Ročník č. 2.

*„Dovolte mi na úvod menší nadsázku: kdyby dnes
některý poslanec či politik navrhl zákon stručného
znění*

*„Sokol se zasloužil o stát a život národa“,
stručně a jasně by tak jednou větou popsal
stopadesátiletou historii naší organizace.“*

Úvod z projevu starostky, sestry Hany Moučkové, v parlamentu
České republiky dne 2. července 2012.

Úvodní slovo

„Z bouřného času jsme se narodili....“

Je sobota, 7. července 2012. Autobus z Prahy do Liberce ujíždí krásnou, radostně zelenou českou krajinou a moje myšlenky se vracejí ke sletovému týdnu v Praze. Nepochybuji o tom, že všem, kteří se včera večer vrátili domů nebo kteří, stejně jako já, teprve teď, v sobotu dopoledne, míří k domovu, se honí v hlavě stejné myšlenky. Právě totiž skončil sokolský svátek, na který jsme čekali šest let, o kterém jsme dokonce pochybovali, trápili se nedobrymi myšlenkami, rozčilovali se nad chybami svými i chybami vedení, smutnili po slavné minulosti a....Ten svátek, XV. Všesokolský slet nakonec dopadl víc než dobře! Navzdory počasí, navzdory časté lidské lhostejnosti a nepochopení, navzdory špatné politické současnosti – sokolská myšlenka slavila v minulých dnech své velké vítězství a zase znovu ukázala svou velikost – a potřebnost.

Probudila v často malověrných srdcích novou víru a naději, probudila přirozenou lidskou touhu po přátelství, po bratrství čistých srdcí a pracovitých mozků i rukou.

Akce, jakou bezpochyby sokolský slet vždycky byl a je, je výsledkem spolupráce velkého počtu lidí různých věkových kategorií, různých zájmů, různého pracovního zapojení v normálním běžném životě, je výsledkem úporného boje, ve kterém nehledíme na peníze, ani na volný čas. Tisíce dobrovolných cvičitelů a organizátorů a další tisíce cvičenců minimálně rok upírají svůj duševní zrak ke stadionu, kde staneme jako cvičenci té které skladby, nadechneme se, necháme znít důvěrně známé melodie a naprosto dobrovolně jim podřídíme svůj pohyb.

V žádném případě se tím nezříkáme své individuality, svých osobních ambicí a přání – naopak násobíme své lidské touhy společnou snahou, prací a přesvědčením. Společné „upažování“ není projevem omezenosti a diktátu, jak se mnozí mylně domnívají! Naopak vyjadřuje duševní sílu a tolik potřebnou jednotu.

To vše potřebujeme, chceme-li žít ve světě a v republice, která by nám byla skutečným domovem, domovem, který milujeme, o který se obáváme, pro který nelitujeme námahy, pro který vychováváme sebe i svoje děti.

XV. všesokolský slet se všemi klady i zápory a problémy zanechal v našich srdcích i duších nesmazatelnou stopu!

Zkušenosti však ukazují, že to, co je možné, když jsme všichni pohromadě při svátečních sletových dnech, už není zdaleka tak snadné a jednoduché, octneme-li se sami doma, v prostředí, se kterým se musíme často pracně potýkat a zápasit s ním.

Téměř všichni zúčastnění na sletu v Praze označují za svůj největší zážitek zahájení prvního sletového programu ve čtvrtek večer. Byl výborně vymyšlen i realizován. Proud vody, hromy a divoce se křížující blesky ještě zdůrazňovaly význam této chvíle. Ne že bychom si mohli podrobit počasí, ne že „poručíme větru, dešti“ – ale můžeme poručit sami sobě, můžeme – s úsměvem na rtech – vzdorovat zkoušce, které jsme vystaveni, můžeme z ní dokonce mít radost a být přesvědčeni, že není nic, co bychom společně nedokázali.

A tak mne cestou domů z ničeho nic napadly Nerudovy verše zhudebněné Bedřichem Smetanou :

*„...my věděli, co na nás cestou čeká,
byť hrom však bil a mráz nám v kosti vál –
tot' naše česká hudba odevěká,
my při ní půjdeme k předu – dál, jen dál!“*

Smiřme se s tvrdou pravdou – „Z bouřného času jsme se narodili...!“ a nemějme strach!

Jarina Žitná

Obsah:

Úvodní slovo

„Z bouřného času jsme se narodili...“

Slet jako fenomén

Skončil XV. Všesokolský slet, ať žije ten šestnáctý!

Pro srovnání s minulostí

Sokolský slet v Brně 28. června 1914

Nedaleká budoucnost

Sokolové pod Řípem

Ať žije pan Mozart a jeho Malá noční hudba

Pajdalkám a pajdalům

„Rolničky“ z patnáctého sletu

Závěrečné slovo

Drahé sokolky, vážení sokolové – ze „Vzkazů“ Johna Boka

Toto číslo je věnováno právě ukončenému sletu, nemá proto tradiční uspořádání a dělení na obvyklé části. V příštím čísle se ovšem k osvědčenému uspořádání časopisu vrátíme.

Pokračování statí br. Prchlika o bohaté historii Sokola jsem pro tentokrát nucena, vzhledem k nedostatku místa, odložit do října, myslím, že teď je čas na aktuálnější zprávy.

Prosím, podělte se s námi o své zkušenosti metodické – potřebují je nejen mladí a nezkušení cvičitelé, ale my všichni v nich hledáme inspiraci a něco nového. Nebojte se psát, pokud si nejste jisti názvoslovím a podobně, beze strachu své náměty pošlete – pokusím se je opravit a v každém případě Vám je pošlu k autorizaci. Bez Vašeho souhlasu zveřejněny nebudou.

Kromě metodiky potřebujeme i statí z oboru obecného vzdělávání – naši cvičitelé by totiž měli být dobře informováni a dostatečně vzdělaní, aby mohli dobře hodnotit situaci ve společnosti, ve které žijeme a za kterou jsme spoluzodpovědní!

Skončil XV. Všesokolský slet – at' žije ten šestnáctý!!

„Je třeba se ptát, zda-li vše, v čem a čím a na čem cviky naše se dějí, co nejdokonaleji je zřízeno. Ba víc, kamkoli je dospěno, to nezdržuj nás myslit a pátrat dál, zda by snad přece nemohlo všechno též jinak a ještě lépe být! V tom ohledu budiž heslo sokolské „Věčný ruch“ aneb chcem-li též „Věčná nespokojenost“, která zde i tu výhodu má, že ji nikdo pravidlovat a zakazovat nemůže.“

Dr. Miroslav Tyrš – „Náš úkol, směr a cíl!“

Patnáctý všesokolský slet skončil – a anketa vypsaná bezprostředně po návratu cvičenců z Prahy přináší zajímavé – očekávané i neočekávané – zážitky, dojmy a z nich vyplývající připomínky. Na anketu odpovědělo asi 180 - 190 respondentů různého věku od 13 do 80 let, několik obrázků přišlo od osmileté holčičky.

Naprosto všichni respondenti se shodují v názoru, že slet byl úspěšný a zanechal velký dojem v srdcích i duších cvičenců i nečetného publika. Spokojenost a nadšení je vyjádřeno v celé řadě odpovědí.

Výjimkou nebyly odpovědi:

„Byla jsem hrdá, že jsem sokolka a že na sletě mohu být!“

Všechny odpovědi – bez výjimky – se shodovaly v kladném hodnocení, připomínky které jsou uváděny nejsou nikdy myšleny ve zlém, naopak mají sloužit k odstranění chyb a nedostatků, kterých je vždy dost. Osobně jsem přesvědčena o pravdivosti názoru učitele národů J. A. Komenského:

„Důležité jsou pohledy z různých stran k uchování a nápravě věcí příštích!“

Prosím proto všechny činovníky, náčelnictvo, autory skladeb a jejich vedoucí, vzdělavatele, cvičence, organizátory v župách a vůbec všechny, aby následující připomínky a kritiku vzali tak, jak byla míněna. Cituji:

„Předpokládám, že většina ohlasů na slet bude kladná, protože se jedná o velmi silný emocionální prožitek. Už jen fakt, že se něco takového a v tak masovém rozsahu dokáže nacvičit a zorganizovat, je úžasné a patrně to nemá jinde obdoby, s tím se plně ztotožňuji. Organizovala jsem již celou řadu akcí, kulturní i sportovní vystoupení, plesy, soustředění, letní i zimní tábory a vím, co to obnáší, proto klobouk dolů a velký dík všem, kteří se na přípravě sletu a jeho průběhu podíleli, proto mé připomínky neberte jako kritiku, ale jako náměty pro další usnadnění nebo vylepšení!“

V tomto duchu se nesly všechny odpovědi v anketě!

Podle jednotlivých bodů ankety:

1) Můj nejsilnější zážitek –

Naprosto jednoznačně zahájení sletu. Choreografie, využití prostoru (atypické rozmístění bran!!) naprosto vynikající. Jednoduché a působivé, kromě srdíčka mladších žákyň (které jsme použili již minule) naprosto nové, původní. Kůň, prapory, nastoupení cvičenci, působivé rozvinutí sokolského emblému. To vše bylo ještě povýšeno opravdu „šíleným“ počasím. Liják, hromy a blesky – a naprosto klidně stojící cvičenci. Čísela z toho nejen tradice, ale především obrovská vnitřní síla, důstojnost a přesvědčení. To vše vizi režiséra ještě zdůraznilo a pozvedlo.

Odpovědi z ankety - nejsilnější dojem:

- *že to množství lidí bylo usměrněno do tak krásného zážitku –cvičebního, kulturního, sportovního, společenského – úžasné!“*
- *citace cvičenky VG: Bylo to úžasné, všechny skladby, řazení i úsměvy cvičenců navzdory dešti. Slečna, která uváděla v hledišti, mi řekla: Slyšela jsem od kamarádů, že to bude nuda, ale já jsem nadšená, je to nádherná podívaná!*
- *Radost nám udělal vnuk (2 roky), který stále ukazuje a říká, že se chce dívat na záznam vystoupení z videoarchivu ČT – na koníka, prapory a jak babička a dědeček cvičili. Pro nás největší odměna.*
- *Stužkování vlajek mým desetiletým synem při nástupu. A cvičili jsme celá rodina – babička, teta, matka, syn a synovec.*
- *Asi večerní cvičení holčiček ve skladbě Jonatán. Pršelo, klouzalo to, holčičky se třásly zimou a občas padaly jako hrušky, ale zacvičily skladbu s dojemnou noblesou.*
- *Byla jsem na sletu ve svých 54 letech prvně a ještě cvičila za dorostenky se švihadly. V podstatě jsem na sebe pyšná, že jsem všechno zvládla a užila si to. Vše pro mne bylo fantastické!.*
- *Největší zážitek je ukázněnost VG při večerním cvičení. Vytrvalost s jakou se zhostili zahájení a cvičení za nepřetržitého deště a bouření. Obdiv patří i ostatním cvičencům za cvičení v dešti. Jsem spokojená s průběhem nácvičných srazů, oblastních vystoupení i průběhem celého pobytu v Praze. Pochopitelně počasí ještě poručit neumíme, ale ta nepřízeň nikomu náladu nezkažila.*
- *Při zahájení prvního programu hymna, zpěv, nastoupená VG a déšť – velmi dojemné a silné.*
- *Na večerním programu sokolská znělka, hymna a vystoupení VG – od znělky jsem byla naměkko a od půlky skladby brečela – v tu chvíli jsem byla hrdá na to, že i já jsem jednou z nich, že jsem Sokolka!*
- *Mým nejsilnějším zážitkem byla reakce tříletého pravnoučka na potlesk diváků na tom úžasné velkém stadionu! Úplně se rozzářil a cvičil s obrovskou radostí. Když jsme v říjnu začali s nácvikem, nebylo to snadné, plakal po mamince, nevěděl, co vlastně v té tělocvičně chceme, několikrát jsem si myslela, že to budeme muset vzdát. Ta proměna za půl roku v človíčka, který se umí přizpůsobit ostatním, umí se pohybovat, rozumí pokynům, umí se ukáznit a nacházet své první kamarády je i pro mne odměnou. Perlička: Věřili byste, že i tak malé dítě cítí před vystoupením odpovědnost, nechci.li říct trému? Při nástupu ne plochu, ještě dříve než zazněly první tóny skladby, mi říká: „Babi, já jsem všechno zapomněl...“Nezapomněl, jen se začalo, cvičil – a jak!*
- *Můj nejsilnější zážitek? To, jak nás déšť dostal do euforie a náš výkon byl lepší jak za dobrého počasí. Cvičila jsem za Asociací skladbu Prázdniny. Slet byl nádherný, skladby jedna hezčí než druhá a každá měla něco jiného do sebe. Byl to mimořádný zážitek a dnes jsem si to pouštěla ze záznamu a brečela jsem štěstím.*
- *Dva 14 –ti letí chlapci z folklorní skladby se po vystoupení svěřili se svými dojmy s tím, že netušili, že to bude tak obrovský zážitek:“Budeme si to pamatovat celý život a chceme příště zase jet! Počítejte s námi!“*
- *Mým nejsilnějším zážitkem byl odchod VG při generálce II. programu – mávali do prázdných tribun a mně se chtělo brečet! Stála jsem s předškoláky připravená nastoupit na plochu a velmi to na mne zapůsobilo. Měla jsem pocit, že nám někdo něco vzal!*
- *Můj nejsilnější zážitek – moje vlastní vystoupení s oběma dcerami. Bylo to splnění mého snu, stejně tak jsem cvičila se svojí maminkou na XII. Vsesokolském sletu v roce 1994.*

- Odchod skladby „Jen pro ten dnešní den“, kdy tribuny okolo brány vstaly a ovace nebraly konce. V současné době se hovoří o roli důchodců, starých lidí ve společnosti, kdy to někdy trochu vypadá, že důchodci jsou jen paraziti. (schodek důchodového rozpočtu je ohromný a není odvaha s tím něco udělat!) A zde se dostalo více jak tisícovce seniorů, důchodců, staříků velkého holdu. Za vytrvalost při nástupu, za cvičení při dešti, za práci, kterou v našich jednotách VG odvádí. Někdo hodně, někdo nic, někdy je pomoc malá, ale někdy je na našich starších sestřích a bratřích závislá celá jednota. Od činovníckých pozic, po vaření čaje na akademii!
- Můj nejsilnější zážitek za sletu byl, když jsem viděla tělocvičné jednoty z jiných zemí, ať na Sokol Gala nebo na nádvoří Tyršova domu. Viděla jsem, jak Sokol stále žije v plné kráse- a to všude ve světě. Nezáleželo na národnosti, ale na našem společném – Sokolu a lásce ke sportu.

Stejně často se v anketě pod bodem – můj nejsilnější dojem - objevuje i vysoké hodnocení atmosféry, vynikajícího chování a spolupráce všech – cvičenců, cvičitelů, organizátorů, diváků i běžných Pražanů (kteří však o konání sokolského sletu většinou vůbec nevěděli!!) Cituji alespoň jednu z odpovědí, ale trochu jinými slovy jich bylo daleko víc!

- Můj nejsilnější zážitek – vzájemná ohleduplnost a vstřícnost mezi drtivou většinou cvičenců. Skvělá atmosféra.

2) Co se líbilo!

Tady uvádím připomínky, které zároveň s následujícím bodem – co se nelíbilo – přináší spousty poznatků organizátorům příštích sletů – a jsou to připomínky, na které by se nemělo zapomínat při organizaci dalších velkých sokolských akcí, protože jsou to připomínky přímých účastníků jednotlivých skladeb, kteří prožili celý nácvik, mohou hodnotit úroveň přenášení skladeb do hnutí, jejich vhodnost nebo nedostatky, ale také vlastní organizaci sletu.

- Že se slet vůbec uskutečnil a věříme, že nebyl poslední! Akce v Tyršově domě vynikající, programy pro cvičence skvělé!
- Samotný stadion bez atletické dráhy působil uzavřenějším dojmem a i díky tomu se uvnitř dala vytvořit lepší atmosféra, než kterou si pamatuji z posledního sletu. Dále se mi velmi líbila choreografie a provázanost jednotlivých vystoupení.
- Líbilo se mi téměř vše. Byla jsem na sletu poprvé, takže se mi moc líbila atmosféra, organizace a nadšení všech účastníků. Byla jsem hrdá, že jsem sokolka.
- Líbila se mi všechna dětská vystoupení – VG, skladba Asociace s těmi „štětkami“ i skladba slovenská. Zahájení i zakončení sletu bylo působivé, bezchybné.
- Organizace na stadionu, i když stadion pro tato velké akce příliš vhodný není. Je fajn, že bylo pamatováno na pitný režim, v tom počasí se barely s vodou a pitná voda hodily. Také dostatek WC, košů - bylo dobré. Nebyly dlouhé čekací doby na seřadišti, organizace řazení byla v pořádku. Propagace v letošním roce včetně televizních šotů, neměla chybu (tu chybu vidím spíš v nezájmu lidí – společnosti – o aktivity tohoto typu – spolková činnost, nácvik hromadných skladeb) V současné komerční společnosti zůstávají tyto aktivity nedocenené.
- Ačkoliv jsem měl v průběhu nácviku určité pochybnosti o naší skladbě (Chlapáci) i o sletu samém, nakonec jsem měl z posledních zkoušek i ostrých vystoupení dobrý pocit. Organizace „šlapala“ a atmosféra byla výborná – byl jsem rád, že jsem tam byl, co víc, cvičil s námi také můj syn. A stadion Slavie byl dobrou volbou.

- *Co se mi líbilo – sounáležitost a blízkost s lidmi stejně nadšenými pro věc, kteří si navzájem přejí úspěch. A to se cení! Pro nás, sokolíky, se tato hodnota zdá samozřejmá, měli bychom ji však nakazit celý národ.*
- *Zahájení, vystoupení VG i přes déšť, organizace dopravy, program Gala večera, výstava v Tyršově domě.*
- *Líbila se nám Prodaná nevěsta a celá atmosféra v hledišti. Bylo to skvělé navození slavnostního pocitu při zahájení sletu – i když jen pro omezený počet návštěvníků.*

Potěšilo mne, že se nám podařilo navázat spolupráci ČOS s Folklořním sdružením ČR, jehož soubory na sletu vystupovaly ve folklorní skladbě. To značně pomohlo při finančním zajištění účasti souborů na sletu a při propagaci sletu v časopise Folklor a dalších dětských časopisech (Všudybyl, Borovice) a dále tiskově zasílaných Tiskových zprávách rozesílaných po celé republice.

- *Svižné skladby, nápadité a rychlé nástupy. Např. starší žactvo to vzalo přes bariéry.*

Dnes jsme všichni vychováni rychlým, klipovitým pojetím filmů, příběhů a též i divadel. Proto je rychlý nástup a odchod, nebo po každé jiný nástup a odchod velmi důležitý pro udržení pozornosti diváka. Ten chce být neustále překvapován, udržován v pozornosti, chce každou chvíli něco nového, jiného, chce dynamiku!

- *Přesto, že jsem zprvu litoval výměnu Strahova za Eden, musím uznat, že Eden měl mnoho výhod. Na př. sevřenější prostředí zkrátilo čekací doby a pod. Letos byla oproti minulým sletům lepší propagace na veřejnosti. Líbil se mi i zahajovací ceremoniál. Vhodné bylo i řešení vstupného – nabylo přemrštěné.*
- *Spousta doprovodných akcí (asi největším zážitkem bylo vystoupení lužického 120 členného sboru s Oratoriem ve Valdštejnské zahradě, pyšelská Prodaná nevěsta, perfektní výstava ve Vojenském historickém muzeu, výstava v TD a v obchodním domě Eden – stručná, dokonale vyvážená, působivá – pochvala autorům!!)*

Líbí se mi zaujetí nové starostky, ses. Moučkové a její výzva k práci daná směrem k župám a sokolským jednotám.

- *Důstojné zahájení v Karolinu. Sestra Moučková měla dobrý projev, i když lepší byl bratr generál Sedláček.*

Naprosto pozitivní, radostná nálada v průvodu – kontrast proti pochodům odborářů, lékařů apod. Přispěli k tomu i Vycpálkovci před a po průvodu.

- *Hodně se zajímám o dětské skladby. Letos mi přišlo, že jejich úroveň byla vyšší oproti předchozím rokům, že děti se ve skladbách něčemu novému naučily a při tom bylo pro ně cvičení zábavou. Ve srovnání se skladbami ze zahraničí jsme udrželi krok.*

Obecně byly velmi dobře hodnoceny kulturní akce, především mše ve svatovítské katedrále, otevřený a radostný TD, z praktických věcí byl vysoce oceněn dostatek vody na seřadišti a zajištění dopravy na stadion tramvají č. 22.

3) *Co se nelíbilo*

A teď to horší – co se nelíbilo! V této části ankety se objevilo mnoho dobrých připomínek na nedostatky, které lze pro příště napravit a vůbec na ně brát zřetel (je jisté, že se pak objeví zase jiné!).

Ve skutečnosti jsou podstatné jen tři naprosto negativní připomínky – a tady mám, nebo máme všichni, dojem, že to bylo naprosto špatně! Je to

- a) zákaz vstupu na tribuny na zkouškách, projížďkách a generálkách
- b) úroveň mluvního projevu moderátorky a náčelníků
- c) komentáře v televizi

K bodu a)

Všichni jistě bereme na vědomí finanční stránku věci, ale to nic nemění na faktu, že ušetřené peníze nejsou adekvátní ke škodám, které toto neuvážené nařízení způsobilo. Slet je příležitostí nejen ke společnému cvičení, ale především ke společnému setkávání – a právě tribuny tato setkávání umožňují, poskytují možnost vzájemného sdělování zkušeností, pozorování kladů i záporů zkoušek, dovolují vlastní hodnocení a především jsou zdrojem určitého „vzdělávání“ našich cvičitelů, případně příštích autorů. Tady totiž mohou vidět v praxi to, co vymyslel autor a důkladně to pozorovat! Tentokrát něco takového vůbec nebylo možné – a co hůř! Někteří cvičenci prakticky nemohli velkou část programu vůbec vidět (především ti, kteří cvičili v obou programech a jejich skladba byla zařazena někam doprostřed). Největší škodu to však udělalo u dětí, které bychom přece chtěli naučit milovat tento způsob společného cvičení právě tím, že vidí, co vše je nutno pro společnou skladbu vykonat - poznat to v praxi. Cvičenci některých dětských skladeb však měli možnost jednotlivá vystoupení vidět pouze z televizního záznamu a nemohli tak sletovou atmosféru při zkouškách zažít na vlastní kůži. Vedení by si mělo uvědomit, že cvičenci přijíždějí na slet dobrovolně, rádi a za značných finančních obětí. Pro zákaz vstupu na tribuny (stačila vyhradit jedna) neexistuje žádná omluva.

Takže uvádím zkušenosti a poznatky z ankety:

- *Nelíbilo se nám, že se nemůžeme dívat jako cvičenci na generálky ostatních skladeb. Možnost dívat se na vystoupení ve vlastním hlavním programu sice VG měla, ale ve čtvrtek večer jsme promokli a tak každý spěchal do sucha, v pátek odpoledne už leckdo po cvičení potřeboval spěchat na vlak, zvláště lidi ze vzdálenějších míst. A tak jsme vlastně řadu skladeb vůbec neviděli!*
- *nemožnost sledovat „vývoj“ skladeb při projížďkách a generálních zkouškách – většina z nás to považovala za podpásový úder cvičencům.*
- *Předsednictvo ČOS nejspíš chtělo ušetřit, proto nepronajalo v Edenu zděné WC a nejen malé děti byly nešťastné z mobilních záchodů (to snad ale platí skutečně jenom pro malé děti, jinak byly mobilní záchody výborným řešením!). Také nepronajalo hlediště a proto se cvičící nemohli dívat na své kamarády a cvičitelé na své cvičence. A cvičenci cvičili celý týden pro prázdné hlediště. Asi nepronajalo ani cesty, a tak kdo chtěl ze seřadiště do sokolského info centra, musel celý areál zdlouhavě obcházet, byť to šlo kratší cestou, ale ta byla hlídána. Ano, stálo by to asi více peněz, ale za tu spokojenost všech cvičenců by to stálo.*
- *Faux pas byla generálka s nulovou účastí cvičenců, které bylo zaviněné nezaplacením pronájmu celého stadionu. Stadion v Edenu neměl zdaleka takové genius loci jako Rošicák. Sbližování skladeb a cvičenců tak nebylo vůbec možné a to vždy dělalo slet sletem.*
- *Cvičenci neměli do hlediště přístup na generální zkoušky, tím se nenaučili zahrnout sledování a povzbuzování ostatních do svého časového programu. Známe všechny důvody bratra náčelníka, ale cvičit pro prázdný stadion je pro cvičence „hluché a prázdné“!*
- *Znemožnění setkávání cvičenců jednotlivých skladeb při zkouškách – vždycky jsme si navzájem fandili a slet byl sletem v celém průběhu, letos nás při zkouškách vyháněli z hlediště, protože ho Sokol neměl pronajaté. Všechny to doslova štvalo!!*
- *Velkým škraloupem na letošním sletu bylo zamezení přístupu na tribuny během zkoušek, při čemž cvičencům ani nebyly známy příčiny této obstrukce.*
- *Nelíbilo se mi organizační zajištění zkoušek. Nebyla absolutně dořešena otázka doprovodu cvičenců. Jak je možné, že vedoucí skladby měli problém dostat se svými cvičenci na seřadiště, natož pak na stadion? Kromě vedoucích jsme měli s sebou další doprovod dětí (dospěláky, kteří si vzali týden dovolené, aby mohlo být s dětmi, pomáhali nosit náčiní,*

aby mohli být „při tom“) a ti neměli vůbec šanci se na stadion dostat. Nikdo si neuvědomuje, že v dětských skladbách cvičí malé děti, za které vedoucí skladby a jeho pomocníci přebírají plně zodpovědnost a případný problém by před rodiči neobhájili. Vedoucí skladby má u sebe jejich průkazky pojišťovny, souhlas s ošetřením jako zastupující osoba zákonného zástupce – a to vše je v případě, že nebyl vpuštěn s dětmi, k ničemu!! (A to už nemluvíme o tom, že ten, který s dětmi nacvičuje, má morální právo svou práci vidět a posoudit ji!!)

- *Neveřejná generální zkouška, neosobní přístup vedení Sokola – „My za to nemůžeme, to je rozhodnutí někoho jiného, ale sem vás nepustíme!“*
- *Nemožnost sledování zkoušek a generálních zkoušek cvičenci!! Vzhledem k zařazení naší skladby do programu (Suita) jsme na živo neměly (kromě zahájení a VG) šanci vidět vůbec nic! Myslím si, že zdůvodnění, že by se platil úklid, mezi cvičenci neobstojí!*
- *Na generálku s námi v tramvaji jeli lidé, kteří se chtěli podívat a nebyli vpuštěni na stadion. Stejně tak i my, cvičenci. Bylo nám to dost nepochopitelné, některé skladby jsme vůbec neviděli.*
- *Nemožnost vstupu cvičenců ze zkoušek do hlediště bylo necitlivé, nehorázné a trapné, tohle nemělo vedení připustit (asi to byly finanční důvody, ale přece jen...)*
- *Nepochopitelné bylo, že během generálek byl nezúčastněným cvičencům zakázán přístup na stadion! (připomínka ze zahraničí!!)*
- *Nejhorším zážitkem celého sletu byl zákaz vstupu na tribuny. V minulých letech byly právě tribuny místem , kde jsme se mohli setkávat s kamarády z jiných skladeb, hlídali jsme si vzájemně věci, podávali si vodu, vůbec se podporovali ve svých výkonech. Pokud jsme měli mezi zkouškami trochu času, kdy nestálo za to odjíždět, tak jsme zde odpočívali a sledovali dění v jiných skladbách. Protože na slet nejezdíme jen kvůli cvičení, ale kvůli setkávání se a nasávání sokolské nálady a sounáležitosti, připadáme si velmi ochuzeni a naše očekávání ze sletu jsou naplněna jaksí jen napůl!*
- *Nelíbilo se mi, že jsme nemohli být přítomni zkouškám, projížďčce, generálkám. Důvod, že by se to prodražilo zaplacením tribun a úklidové čety neobstojí. Říkejte tohle cvičencům, kteří investovali do sletu tisíce, zvláště vícečlenné rodiny (moji rodinu to stálo 9 tisíc, když počítám i dresy, nelituji toho, jsem šťastná, že jsme tam byli!). Pořád mám pocit, že nám něco vzali! Po vystoupení na I. programu byli cvičenci mokří a zmrzlí a velká část jich musela odejít, aby to neodstonali, takže vlastně neměli šanci program vidět.*
- *To, že děti neměly prakticky šanci slet vidět! Ve čtvrtek měly svou generálku (Ať žijí duchové) a po nácviku nemohly jít do hlediště na zbytek nácviku. Organizátoři nás tam s nimi nepustili. Ve čtvrtek večer nebylo možné děti od 3 do 7 let vzít na program (spát se musí) a v pátek zase cvičily. Všechno viděly jen ze záznamu a na vlastní kůži zažily jen své cvičení.*
- *Doprovod, velmi důležitý pro cvičící děti, jako by to byl odporný hmyz, tak byl odháněn, neměl přístup do hlediště, bylo mu řečeno, že Sokol má pronajatu pouze plochu a do hlediště na zkoušky se nesmí, protože by se muselo po nich uklízet! Když se konečně dostal do hlediště, měl ta nejhorší místa a místa VIP, samozřejmě, zela prázdnotou!*
- *Zákaz vstupu na zkoušky – právě možnost podívat se na bratry a sestry při generálkách, podpořit je potleskem a následně se s nimi setkat v hledišti n přátelské popovídání, vytváří tu správnou atmosféru a podporuje sokolskou vzájemnost. Jestliže vás 20 minut po zkoušce vaší skladby vyhodí ze šatny bez možnosti se s přáteli právě na sletovém stadionu setkat, výrazně to cvičencům kazí dojem z jinak úchvatné akce. Bydliště žup jsou od sebe často velmi vzdálena a jako místo setkávání je ideální právě stadion jako*

zázemí. Proto možná někteří cvičenci hodnotí malé regionální slety lépe než ten pražský, kvůli přátelštější atmosféře nesešňěrované málo pochopitelnými a nedostatečně předem vysvětlenými příkazy a zákazy vedení sletu.

- *Cvičitel a cvičenec byl pro organizátory nikdo. Neměli jsme přístup na zkoušky jednotlivých skladeb, které jsme nacvičili, jako cvičitelka jsem neměla právo se podívat na generálku „mých“ dětí, které jsem skladbu naučila, mámy, které cvičily ve skladbě Česká suita se nemohly podívat na své vlastní děti, jak jim to sluší. Při minulých sletech jsme s dětmi i dospělými celý týden průběžně sledovali zkoušky jednotlivých skladeb. V hledišti jsme potkávali známé bratry a sestry z jiných TJ a sdělovali si dojmy. Pro cvičitele je nejvyšší a často jedinou odměnou vidět své cvičence předvádět to, co je naučil. A na tohle nějak výbor ČOS zapomněl!*

V tomto smyslu se naprosto jednotně nesou všechny odpovědi ankety, nemožnost sledovat sokolské dění na stadionu je bezprecedentní a neobhájitelné.

Abych však byla spravedlivá, musím uvést ještě jednu zkušenost - zkušenost, se kterou se nástupáři shledávali každodenně:

- *Nejen z řad tzv. teenagerů, ale i z úst úctyhodných kmetů padala slova nejodpornějších vulgarit a urážek, když jsme je žádali, aby se nezdržovali v prostorách bran, kde již tak byl prostor velmi omezen, aby udržovali alespoň nějaký tvar a nezabírali celou komunikaci, kde se musely řadit a střídat ostatní skladby. Velmi nevybíravě reagovali i na žádosti, aby plochu (cvičné plochy i stadionu) opouštěli ukázněně a ihned po ukončení zkoušek, protože to bylo nutné z hlediska zajištění plynulosti zkoušek a vystoupení!*

Tyto záležitosti zanechaly pachut' jistě na obou stranách „barikády“!

Tak tohle je nepříjemný problém! Chápu ho z obojího hlediska: Pořadatelé mají určitá pravidla, která se musí za každou cenu dodržovat. Na jejich práci v bráně závisí střídání skladeb a správné nástupy. Je pravda, že tentokrát bylo v bráně daleko méně místa než obvykle a s tím se museli nástupáři vyrovnat a cvičenci smířit a bezpodmínečně poslouchat. Jinak by hrozila dezorganizace a zmatek.

Neomlouvám sprostárny – mezi slušnými lidmi, za jaké se chceme jako Sokolové považovat – jsou nepřipustné. Při tom chápu, že lidé byli vyprovokováni striktním chováním nástupářů především v bránění přístupu na tribuny – což většina účastníků sletu považovala právem za nesmysl. Příště by to chtělo více tolerance – a především, udržet nervy na uzdě.

A teď k bodu b)

Druhým – a velkým – kamenem úrazu byla úroveň slovního projevu moderátorky programu a obou náčelníků. Slet je – kromě jiného – také velkou společenskou a především kulturní akcí, takže – stejně jako úroveň jednotlivých skladeb, celková choreografie vystoupení, zvolená hudba, tak i slovní projev by měl být na úrovni, což nebyl – ani pokud se týče úrovně projevu (mluvy a dikce), ani obsahu.

Takže opět hlasy účastníků:

- *Za téměř urážející pro všechny účastníky sletu, kteří měsíce cvičí, secvičují a trénují, pak jedou do Prahy, kde týden spí na žíněnkách ve spartánských podmínkách a posléze v dešti i vedru cvičí, považují přístup vrcholných představitelů Sokola k této události. Vystoupení starostky bylo při zahájení zjevně nepřipravené, ing. Moučková již drahnou chvíli hovořila a kužel reflektoru stále jezdil po řadách diváků a nemohl ji nalézt, takže polovina projevu vycházela ze tmy. V projevu byla hrubá chyba při oslovení („vážený pane ministr“ místo „vážený pane ministře!“), nedobře by se také dalo hodnotit i vystoupení náčelníka a náčelnice na závěr. Domnívám se, že v roce*

150. výročí založení Sokola, při takové příležitosti jakou je zahájení a zakončení všesokolského sletu by jednotlivá řečnická vystoupení měla odpovídat důležitosti a vážnosti situace a postavení našich představitelů.

- *Nepřirozená mluva moderátorky a proslovy náčelníků (moderátorka – způsob uvádění, neúnosně pomalá mluva!!)*
- *Pokud bylo něco nepovedeného, tak jen snad příliš pomalé komentování programů na stadionu. Abych byla ale upřímná, chybělo mi také trochu té srdečnosti a lidskosti, na kterou jsme byli zvyklí dřív!*
- *Doporučoval bych pro příště, aby moderátor byl vhodně vybrán, neboť kouskování slov budilo dojem, že moderátorka mluví k dětem v plenách!*
- *Sestra na náčelnickém můstku – moderátorka – mluvila zbytečně velmi, velmi pomalu a nějak zvláštně intonovala. Celkový dojem nebyl moc příznivý.*
- *Pro nás, i pro mé příbuzné doma u televizoru bylo moderování sletu „zvláštní“ – moderátorka mluvila zvláštním, nepřirozeným způsobem !*
- *Přehnaná pomalá výslovnost moderátorky! Ta projevila neznalost sokolské tradice a kromě toho pletla sok.slet s filmovým festivalem!*
- *Mluví na můstku(moderátorka a náčelníci) při svých promluvách ke stadionu mluvili naprosto nepřirozeně a křečovitě, řekl bych až skoro ostudně.S jejich projevem výrazně kontrastoval přirozený projev starostky Hany Moučkové – až to vypadalo, že za starostku byla vybrána jediná osoba, která v celém Sokole umí mluvit normálně.*
- *Všeobecná kritika mluveného slova při vystoupeních. Proč sestra starostka zvládla a ostatní ne? Nebylo možno předem vyzkoušet?*

K hodnocení špatného , neprofesionálního způsobu moderování sletu se sešlo mnoho shodných hodnocení – písemných, ale přímo na sletu i ústních – a ostrých. Za vrchol všeho považuji dopis, který obdržela sestra Dagmar Hazdrová, moderátorka všech tří všesokolských sletů po roce 1989, všech tří Sletů pod Ještědem, mnoha župních sletů, např. v Turnově a ve Voticích. Jako bývalá hlasatelka v Českém rozhlasu pracovala jako moderátorka naprosto profesionálně, zadarmo a v r. 2006 si dokonce přivedla pomocníka, pana Tomáš Černého z Českého rozhlasu, který mluvil roli Sokola (opět zadarmo!). Pokud vím, tentokrát o spolupráci nebyla požádána!

Dopis jí napsal bývalý kolega, šéf techniky v regionálním radiu, který se zúčastnil, jako náhodný host v lázních Sedmihorky, sletu žup Ještědské, Jizerské a Krkonošské. Cituji:

- *Krucinál, Dagmaro, kde ses ve čtvrtek a pátek flákala? V tom Turnově to bylo gigantický, srdce hořela plamenem a vystříhli jste to parádně. Bylo to důstojné + vysoce profesionální a tam mi skoro nevadilo, že pŭlkýčovitě tango Gardy nemá vazbu na Kmocha, natož pak na Sokol. Jak to, že Ty, profesionál, jedeš na oblast, ale sletovou slavnost v Praze obstarávají trapné úřednice?*

Dál už je zmíněný dopis nepublikovatelný.

Ještě je však nutno zaměřit se na mluvní projev i po stránce obsahové.

- *Komentář závěrečného dne nás popudil. Jestliže lidé s takovým projevem (možná nazaviněným) reprezentují Sokol, pak se nedivím, že veřejnost nás hodnotí jako partyzány nebo blázny!*
- *Moderátorka nazvala druhý den „sokolským filmovým festivalem“, patrně vzhledem k přemíře filmových připomínek v dětských skladbách. Takové přirovnání nejen není vtipné, ale dehonestuje fenomén sletů na jakousi show pro diváky (večer k tomu přispívalo i trochu světelných efektů). Probůh, kde to jsme, slet je pojmem už 130 let, netřeba nic přikrašlovat, vyjadřuje ducha Sokola!*

Nemyslím si, že by uvedený výrok Sokol zrovna dehonestoval, ale rozhodně se sem nehodil – při vši moderní režii a uplatňování nových, odlišných režijních požadavků, je třeba se vyrovnávat zároveň s tradicí – a to ne s tradicí strnulou a dnes nepotřebnou, ale s tradicí, která žije, ze které můžeme vycházet v další práci – a to tu jaksi chybělo.

K bodu c)

Tedy k pořadům v televizi - přenosům průvodu i obou programů! V dopisech, které jsem obdržela, nebyla na vysílání těchto pořadů žádná chvála. Stížnosti byly na zkrácené vysílání průvodu, které trvalo jen necelou hodinu, takže druhá část, kde pochodovaly především moravské župy a závěr průvodu už nebyl do vysílání zařazen. Jistě si všichni uvědomujeme, že získat televizi pro záznam těchto akcí, je nesmírně těžký úkol a asi musíme být rádi, že to dopadlo alespoň tak!

Horší jsou ovšem stížnosti na komentátora, pana Bažanta – nemluvil dobře, často kritizoval, upozorňoval na chyby v provedení skladeb a další negativa, pokud se vyskytla, nemluvil o sokolské tradici ani o modernosti dnešního sokolského programu, podle posluchačů prý nám i sletu ten komentář spíš ubližoval! Někdo z pisatelů správně podotkl, že na své vystoupení při obdobných akcích se komentátor musí dobře připravit a o celé problematice musí být dokonale informován – když to komentátoři zvládnou při nejrozličnějších sportovních utkáních, tak proč ne na sletu?

O přípravě programů v televizním vysílání toho vím právě tolik, co my všichni. Ale – čistě náhodou jsem se na tribuně vyhrazené novinářům, kteří mne vzali mezi sebe, abych mohla být přítomna zkouškám, projížďčkám i oběma programům, s panem Bažantem sešla. Byl dost rozčilený a stěžoval si, že nedostal od náčelnictva žádné podklady, kterých by se mohl chytit, jak v té části ideové, tak i odborně praktické. Je to škoda, protože právě komentáře u takových akcí jsou nástrojem k informacím a inteligentnímu ovlivňování veřejnosti. Bývalo dobrým zvykem, že se někdo znalý celé problematiky televizním komentátorům cele věnoval, upozorňoval je předem na úseky, které je vhodné v tu určitou dobu natočit (střídat záběry z blízka i celkový pohled na stadion) ! To se tentokrát nestalo a je to škoda, možná, že jsme nevyužili možnosti skutečné spolupráce při natáčení záznamu (je jasné, že má-li být televizní přenos kvalitní, bez přímé spolupráce s praktiky se televize nemůže s celou problematikou vyrovnat!)

A když už jsme u medializace sletu v tisku, nadšení být také nemůžeme. Objevovaly se tam neslané, nemastné a především velmi krátké články, se kterými jsme určitě nemohli být spokojeni. Bezprostředně po sletu i nějaká ta fotka!

Pokud se týče agentury Leman, musíme spolupráci s ní hodnotit tak na polovinu. Určitě bychom bez ní nedostali do televize tolik sokolských programů. Tentokrát se vyskytovaly v programu téměř pravidelně a společně s programy pana Čáslavského skutečně sokolské hnutí propagovaly. Bohužel, jsme tak docela nevyužili situace, s trochou snahy se spolupráce s agenturou dala hodně zlepšit, především při programové přípravě jednotlivých dílů. V podstatě si agentura dělala, co sama chtěla!

Velmi negativně byl také hodnocen nedostatek propagace přímo v Praze – žádné plakáty, žádná vnější výzdoba stadionu.

4) Doporučení pro příště nebo spíš názory účastníků

Tento bod je příliš široký, jednotlivé odpovědi totiž zahrnují

- a) připomínky k technickému vybavení stadionu, zkoušek, ozvučení, nástupišť i k metodickému materiálu k jednotlivých skladbám, prodeji vstupenek
- b) hodnocení skladeb – jejich vhodnosti, choreografie, využití náčiní, hudby, úbory
- c) režie, dramaturgie

Tady jsou jednotlivé odpovědi značně různorodé vzhledem k různému zaměření, věku, zkušenostem a charakteru respondentů. Tvoří tedy poměrně široké pole názorů, o kterých je nutné přemýšlet, zvažovat je – a buď je pro příště uchovávat, nebo třeba i pustit z hlavy. V každém případě jsou to však názory cvičenců, kteří se skladbou žili minimálně jeden rok, znají její úskalí, většinou k ní přilnuli a měli velký zájem na její zdárné prezentaci a na úspěchu celého sletu.

Skutečné připomínky zahrnuté v jednotlivých bodech:

a)

- I když většina účastníků litovala tradičního Strahova, všichni uznávali, že volba Edenu byla šťastná, stadion byl komornější a menšímu počtu cvičenců plně vyhovoval, byl také pro cvičence i diváky poměrně snadněji dostupný.
- Režie se dobře, možno říci i skvěle, vyrovnala s nedostatkem prostoru v branách, i jejich atypickému nesouměrnému umístění.
- Právě z nedostatečného prostoru v branách a rozmístění bran vyplývalo řešení nástupů a odchodů, takže bylo často netradiční, ale přesto působivé a hlavně zajistilo dostatečně rychlé střídání jednotlivých skladeb.

Stadion

- Eden plně vyhovoval.
- *Problémem bylo nedostatečné označení řad a sloupců na stadionu. Nebyla označena každá řada a každý sloupec – proto jsme se snažili najít v hledišti pomocné orientační body. Při večerní generálce však bylo zhasnuto a režie používala barevné světelné efekty, které orientaci v prostoru výrazně zhoršovaly, ba téměř znemožňovaly – proto jsme na generálce chodili jako slepí koně!*
- *Nedostatečné ozvučení plochy v Edenu – na ploše nebylo na mnoha místech rozumět pokynům z můstku. Proto byly zkoušky rozvleklé a plné „šumu“ a nekázně mezi cvičenci.*
- *Katastrofální ozvučení plochy stadionu, cvičenci ničemu nerozuměli a to způsobilo špatné secvičování celků. Většina vůbec nevěděla, co od nich náčelnický můstek požaduje a jen se domýšleli, co mají dělat. Navíc komentář byl jako pro slaboduché, jako z dohrávajícího magnetofonu.*
- *Dobré zajištění celého objektu šaten, seřadiště i arény. Obdivuji, že v šatnách a halách se odkládaly osobní věci, oblečení, peníze a nic se neztratilo.*
- *Škoda, že majitel neupravil velké plochy za východní tribunou, ty by byly perfektní pro řazení.*
- *Předem jsme chválili Slavii, ale ani záchody jsme nesměli použít.*
- *Nechápala jsem, proč musím obcházet celé objekty na opačnou stranu, když byl jiný vchod do stejného prostoru daleko blíž.*
- *Při večerním vystoupení nebylo seřadiště osvětleno, což dělalo problémy především při řazení dětských skladeb. Označení proudů měli v ruce pořadatelé, nebylo upevněno na tyčích jako obvykle, takže bylo špatně vidět. Chyběly také viditelné hodiny (hodinky na ruku nemohou být a podle něčeho se musíme řídit!), případně dobře a viditelně vyvěšené tabule s oznámením časového sledu programu, nástupu do šaten atd.*
- *Dobré zajištění mobilních WC a pitné vody.*

b)

Připomínky ke skladbám, jejich vedení a metodickému materiálu a úborům:

- *Skladba pro předškolní děti – „Člověče, nezlob se!“ byla při posuzování režijní komise posunuta do obtížnějšího tvaru, což se pro nejmenší předškoláky stalo mnohem hůře nacvičitelné - tam, kde skladbu nacvičovaly děti mladšího školního věku, byl nácvik v pořádku. Překvapilo mne, kolik těchto dětí bylo, výborná byla*

spolupráce s mateřskými školami, které se zapojily do nácviku v dosti velkém počtu (župa Sladkovského, Podřipská, Severočeská). Skladba měla dobrou motivaci, byla pěkná, děti ji cvičily rády. Cca 1600 dětí bylo v nácviku, nicméně do Prahy přijelo jen něco přes 700 dětí – je to velmi náročná kategorie pro cvičitelky a případný doprovod.

Skladba „Muzikantova písnička“ byla velmi pěkná, pro děti chvílemi dost svižná, měla dobré nápady, choreografii, nacvičujícím se líbila, děti se několikrát ve skladbě odloučily od rodičů a pracovaly samostatně.

Skladba „Ať žijí duchové“ – posun v náhledu na cvičení celé rodiny, dobrý nápad. Nebyla tak náročná na pohyb jako spíše na souhru s ostatními v celku, orientaci v prostoru, žactvo mělo již náročnější úlohu včetně starosti o malé děti, na ploše při velkém počtu cvičenců někdy „nepřehledno“ v průběhu skladby (velké množství barev, hemžení!)

Dle mého názoru převládala dobrá kvalita, skladby se mi líbily, u některých výborná choreografie.

Nebylo však moc dobré větší množství skladeb pro jednu věkovou kategorii (R+D a PD) – velké rozmělnění počtu použitelných dětí – v dnešní době, kdy o nácvik není – z různých důvodů – tak velký zájem.

Úroveň popisů a další metodický materiál byl v pořádku, rovněž tak úroveň ústředních nacvičných srazů).

- *nepřipravený konec skladby „Ať žijí duchové“ – vše nakonec dopadlo dobře, myslím, že odchod byl velice efektní. Bohužel, podle mého názoru to trochu odnesly děti. Očividně autoři v tomto bodu neměli jasno a tak na každé zkoušce vytvořili novou variantu. Jelikož skladbu nacvičovaly opravdu malé děti, bylo nutno vymyslet pro ně nějakou jistotu, na kterou se mohly spolehnout, ta, bohužel, vždy nezafungovala, protože došlo ke změně. Jistě se všechny děti našly a oklepaly, přesto mi připadá zbytečné vystavovat děti takovému chaosu a tlaku.*
- *Změny nástupu a odchodu během nácviku – Sobotovi měli něco vymyšleno, ale režie řekla, že to musí být jinak, tak se na místě řešila jiná verze. S tím ale měli problém někteří vedoucí skladeb (osobně si myslím, že to kolikrát byly úplné malichernosti), ale Sobotovi to opět zvládli s úsměvem na rtu. A v konečné fázi to vypadalo perfektně.*
- *Zamyslela bych se nad volbou takového množství skladeb. Byly sice hezké, ale pak jim ubírá na kráse nižší obsazení cvičenci. To je škoda. Na minulých sletech byl zase větší výběr skladeb pro ženy. Švihadla byla pro mladší cvičenky a cvičence a chyběla mi ještě jedna skladba pro ženy s náčiním. Kontrasty ji jistě nenahradily. Bohužel, náklady na sletové úbory, včetně dalších požadovaných služeb, rostou, setkávali jsme se v našich jednotách s tím, že kvůli cenám některé nenacvičovaly – hlavně ty dětské skladby.*
- *Méně se mi líbily skladby Kontrasty a Česká suita. Podle mne byly pomalé, nevýrazné, žádné opravdové cvičení. Česká suita měla nádhernou choreografii, vytvářené obrazy při pohledu shora byly nádherné. Jinak to bylo jen mávání sukněmi. Upnutá trička na korpulentnějších cvičenkách nevypadala hezky. Hudba u obou skladeb byla sice pěkná, ale osobně bych pro cvičení raději něco svižnějšího.*
- *První zkouška České suity – špatné velení. Málo skladeb pro ženy, chyběl výběr.*
- *Ještě poznámka ke skladbě Česká suita: na stadionu v Praze vyzněla nádherně, ale na župních sletech při malém počtu cvičenek diváky vůbec nezaujala. To třeba skladba Jonatán byla hezká i při malém počtu cvičenců.*
- *I když jsme cvičení ve skladbě Česká suita zpočátku braly jako z nouze ctnost, většinu žen se po jejím představení nelíbila hudba ani pohyb, ale ve výsledku byla úžasná. Hned po prvních hodinách nácviku jsme si zamilovaly jak hudbu, tak jednoduchý, ale efektní pohyb. A celková choreografie na ploše stadionu přesáhla meze naší fantazie a naplnila nás hrdostí.*

- *Nácvik Kontrasty. Po pondělním nácviku v Praze na Mrázovce jsem byla hodně rozlobená. Když nevíme, co máme dělat, kde máme stát, nejdříve se nám v rohu řekne, že budeme cvičit vlevo, o chvíli později na značkách je to už obráceně. To byly chvíle bezradnosti, chtělo se mi brečet a v některých okamžicích snad i utéct. Měla jsem dojem, že při minulých sletech jsme měli skladbu již předem nacvičenou, ale tentokrát jsme se ji doučovali přímo na ploše (a nebyla to vina nácviku v župách!!) V materiálech bylo uvedeno, že základním celkem pro nácvik je „36“ – což nebyla pravda a stejně – takový počet cvičenek v malých jednotkách nelze dát dohromady.*
- *U skladby Kontrasty, která se nám moc líbila a byla krásná, bylo velmi málo času věnováno nácviku choreografie přímo na ploše. Přesuny tam byly náročné, ty se dostatečně nevypilovaly, vznikaly zmatky a místo abychom si cvičení vychutnávaly, jsme myslely na to, kam se budeme přesouvat a jestli to zvládneme. Cvičení jsme uměly ze sokolovny, ale velké přechody nebylo možno nacvičovat doma. Těm mělo být věnováno více času na ploše, což se nestalo (týká se především žen – sólistek!)*
- *Můj celkový dojem z letošního sletu velice ovlivnil přístup metodičky naší skladby a rovněž autorek. Přišel mi naprosto neprofesionální a nepřipravený. Vím, že se potýkaly s měnícím se počtem cvičenců, ale jejich neustálé změny a omyly na tom postavené nebyly. (Kontrasty)*
- *Skladby pro ženy. Ke 150 výročí byla vlastně pouze jedna. To se jich do výběru víc nedostalo? Česká suita byla z národnostního a historického hlediska dobře zvolená, ale pohybově prázdná. Měla řadu pohybově nevyužitých pasáží. Po stránce provedení byla dobře secvičená i provedená. Asi se zapomnělo, že na všech bylo sletech nejvíce žen. Tentokrát se vůbec nedala možnost vyspělým cvičenkám, aby předvedly svou schopnost zvládnout náročnější prvky cvičení s náčiním. Jistě by nebyl problém najít vhodnou hudbu v moderním či současném stylu. Ale to by se musela dát přednost i jiným autorkám. Zcela pro mne nepochopitelné je zařazení vysloveně podiové skladby Kontrasty na velkou cvičební plochu. Celou řadu zařazených prvků nemůže divák na takovou vzdálenost vůbec postřehnout. Původně to byla skladba pro společné cvičení – či tančení mužů a žen. Teprve dodatečně se k ní přilepilo i křoví“ (v malém počtu to bylo už na gymnestrádě!) z množství žen, které nenašly ve výběru žádnou odpovídající skladbu a chtěly se sletu zúčastnit. Původně nacvičovaly ženskou část skladby a teprve dodatečně se pro vytvořila nová část na zaplnění plochy. Časté přemístování „cvičenek „křoví“ po ploše mi připadalo pro diváka nepochopitelné. Nemohu ovšem popřít, že skladba měla pěkné a líbivé části. Autorkám zazlívám pozdní úpravu skladby právě pro sólo cvičenky. Byla to pro nás obrovská ztráta času a nezbyvalo času na pilování pohybu. Má-li být provedení skladeb opravdu přesné a dokonalé, musí být popis cvičení zcela jasný. Z toho důvodu vzniklo na samém prahu sokolské činnosti názvosloví, které upravil a zpřesnil br. Žižka. Do jakých dob jsme se to vrátili? Sestry cvičitelky – autorky sletových skladeb, jak jste se mohly dopustit tak hrubé základní chyby? Popis skladby Česká suita a Kontrasty byly psány zcela laicky, což bylo příčinou potíží a nepřesností při nácviku. S tím souvisí neuvěřitelné množství změn a oprav především u Kontrastů, které se ke cvičenkám dostávaly postupně a stále se měnily během nácviku.*
- *Z ciziny: Výběr skladby pro nás nebyl jednoduchý. Škoda, že pro ženy nebyla navržena skladba s náčiním, něco podobného jako cvičení na Malou noční hudbu, předvedenou loni v Trenčíně, která se nám moc líbila. Cvičení se švihaly se hodilo jen pro dorostenky a mladší ženy. Česká suita byla hezká, ale odrazovala podivnou červenou sukni. Pro svůj věk jsme nakonec skončili u skladby pro seniory. Celkově se nám*

líbila, ale měli jsme výhrady k výběru písní – spíše šlágrů z dvacátých nebo třicátých let (spíš čtyřicátých) let minulého století – s podivnými texty („Polibek za mřížemi, je vždycky s obtížemi...“) i interpretaci („Láááaska brány otevíííráááá..“) Kdyby to alespoň jen hráli a nezpívali!

- *Seniorka z Vídně ke skladbě VG: „To byla hudba našich rodičů – ne naše!“*
- *Mohu posuzovat skladbu „Jen pro ten dnešní den“, ve které jsem cvičila. Nelze očekávat, že se pro podobné skladby najde dostatek mužů - seniorů, kteří by skladbu nacvičovali. Snad by to chtělo přehodnotit. Hudba byla pěkná, ale současná generace seniorek, které cvičily, zná spíše hudbu šedesátých let než písně z předválečných filmů. Za šest let bude další posun. Také některé nápady, které měly připomenout dobré mravy první poloviny minulého století asi nebyly ty pravé, hlavně muže – cvičence to nenadchlo. Nicméně ohlas divaček byl velmi příznivý.*
- *V pořádku nebyla úroveň popisů, metodického materiálu i nácviku – občas jsem měla pocit, že pro autorky skladby s odevzdáním skladby práce skončila – na to jsme dříve nebyly zvyklé!*
- *Dorostenky a mladší ženy mne svou skladbou zaujaly nejvíce. Byla to fyzická nejvyššího stupně a bezvadně vedla děvčata k houževnatosti, vytrvalosti a k překonávání sama sebe, což je v dnešní době zvlášť důležité. Cvičily s chutí, elánem, přesně v rytmu. Nácvik byl jistě náročný, což se odrazilo v přesnosti provedení!*
- *Myslím, že naše skladba „Nebe nad hlavou“ byla příliš složitá a tím pádem na stadionu neefektní. V tomto případě platí „v jednoduchosti je krása“. Zbytečně moc pohybů, které stejně na dálku nejsou vidět a tím pádem výsledný efekt žádný! (???) příští slet si nikdo nebude pamatovat, že něco takového cvičil – což je škoda.*
- *Byla jsem na sletu ve svých 54 letech poprvé v životě a ještě cvičila za dorostenky se švihadly. V podstatě jsem na sebe pyšná, že jsem všechno zvládla a užila si to. Vše pro mě bylo fantastické. Jsem jenom cvičenka, nácvikové a organizační práce nehodnotím. Naše cvičitelky byly skvělé – všechny změny s nám probraly, procvičily a samy byly aktivními cvičícími. V Praze probíhalo vše v poklidu – zkoušky, secvičné na stadionu s naší absolutně pohodovou autorkou paní (to snad ne!!!) Janou Beránkovou.*
- *Už si asi nedovedeme udržet tu ryzí hrdost sokolů. Bylo mi docela líto, když většina cvičenek Nebe nad hlavou, jež dělala závěr, tleskala, chrula se, postávala, koukala kamsi do hlediště, když se sundávala státní a sokolská vlajka. Bylo mi líto, že nerespektují slovo „Pozor!“ a jejich hrdost a postavení z mého pohledu k nim upadá. (Z dopisu jedné z nejmladších respondentek – 16 let!!!)*
- *Nebyla jsem spokojena s tím, že naši Radostnou zemi (folklor) jsme nemohli vůbec nazkoušet před projížďáčkou. Čas plánované zkoušky od 7,00 do 8,00 nebylo možno dodržet. Přesto to soubory zvládly. Musím říci, že jsem na náčelnickém můstku byla dost nervozní.*
- *Zajímavé je, jak protichůdně působí některé skladby v menších celcích (na župních sletech) oproti vystoupení na stadionu. Konkrétně Chlapáci. Na místních sletech jsem to nějak nechápala, ale jakmile nastoupila masa chlapů do Edenu a udělali ten pro tuto skladbu výrazný prvek – pozdrav nebo co to bylo („Bold!“), bylo to úžasné. A tento prvek jakoby „zlidověl“ a viděli jsme ho dělat chlapy, když vystupovali z tramvaje a loučili se s těmi, kteří v ní ještě zůstávali.*
- *Nerad bych se dožil Chlapáků IV. Kde ale jsou další autoři mužských skladeb???*
- *Muži – Chlapáci – skladba s často se opakující vazbou (leitmotivem) byla na pohled moc hezká. Chyběla tam vyšší fyzická náročnost. Největší úspěch sklídl Pecháček!!*
- *Bylo špatně zvoleno střídání cvičenců ve skladbách – dát dvě nejpočetnější skladby do šaten za sebe, je holý nesmysl.*
- *Krátký čas na řazení – jistě je rozdíl v tom, jestli se řadí skladba, která má 600 cvičenců a skladba s 1700 cvičenců a čas na to byl stejný.*

- *Skladby mají svou vnitřní hodnotu – jejich secvik a jejich provedení je ku prospěchu*
- *tzn. že skladby nejsou jen pro diváky, nejsou jen nějakým hloupým cvičením „raz – dva – tři“. Bohužel, o této vlastnosti jsme nepřesvědčili veřejnost a také část naší členské základny.*
- *Bohužel, velmi špatná povelová technika z můstku!*
- *Obecně se velmi líbila slovenská skladba pro svou radostnost, perfektní provedení a především dobře vybranou moderní hudbu, úbory i dobře využitá náčiní.*

Připomínky k úborům:

Je jasné, že dnes jsou vyžadovány zvláštní úbory pro každou skladbu. S výjimkou skladby „Dávej, ber!“ , která byla přebarvená, takže zanikal pohyb cvičenců, byly skladby oblečeny dobře, ve velkých barevných plochách. Stížnosti ovšem byly na velkou drahotu a nekvalitnost a také na jejich další nepoužitelnost (šatičky z Kontrastů).

- *Cvičební úbory byly drahé a nekvalitní. Nekvalitní materiál – body žen dřevo kůži, jiným úborům pouštěla barva, nekvalitně ušité – nesprávný střih sukně pro ženy, chybějící kapsy u kalhot pro cvičitele „Duchů“ atd.*

Otázkou také bylo, jestli bylo na úbory vypsáno výběrové řízení – pro každou firmu přece výroba takového množství úborů musí být slušný obchod.

Informovanost:

Značné a oprávněné stížnosti.

- *Sletový manuál mohl a měl být k dispozici dříve. Chtěla jsem připravit nějaký program v Praze pro naši skupinu, ale dělala jsem to během posledních deseti dnů před sletem. Rodiče po mně chtěli informace, ale já odpovídala „nevím“.*
Účastnický průkaz jsme pro slevu uplatnili snad jen jednou na Petříně, protože jinak se nám vyplatila spíše rodinná nebo skupinová sleva, kterou nabízejí „standartně“.
- *Pozdní informovanost cvičenců a cvičitelů o organizaci sletu v Praze, o způsobu řazení a konkrétní organizaci na místě.*
- *Oficiální webový portál Sokola – sokol.eu o ten neoficiální – sokol.cz nebyly aktuální. Všesokolský slet byl i na Facebooku, ale ani tam to příliš nežilo.*
- *Při letošním sletu byla také podstatně menší organizovanost a informovanost s to nejen z ČOS, ale i z žup a vedoucích skladeb a to pak působilo negativně na cvičence.*
- *V červnu chyběla komunikace s ČOS, nefungovaly internetové stránky a maily, tedy jsme nic nevěděli a nedostávali odpovědi na naše otázky.*
- *Faktem je, že sletový manuál přišel tak pozdě, že jsme ho rozdávali cvičencům teprve při odjezdu do Prahy.*

Vstupenky:

- *Vstupenky na slet jsem kupovala hned po zahájení prodeje přes internet, stěžl jsem sehnala šest míst vedle sebe, počítač ukázal vyprodané tribuny. Jak to, že při vystoupeních, zejména při tom večerním tribuny zely prázdnotou, to si lidé koupili lístky a nepřišli, nebo v tom bylo něco jiného?*
- *Nelíbil se mi přístup ČOS i žup k zajišťování a nákupu vstupenek na oba programy. Jak je možné, že ČOS neprovedla průzkum na prodej vstupenek, jak bude prodej přes Tipsport fungovat, protože potom by se nemohlo již měsíc před sletem stát, že ve všech městech mimo Prahu bylo na terminálech vyprodáno, ale v Edenu lístky byly. Zajišťovat si touto cestou vstupenky, jak mi poradili na INFO centru na ČOS si určitě senioři (i 80letí) nemohli. Tím jsme ztratili určitě podstatnou část návštěvníků a i tento, kapacitně menší, stadion nebyl vyprodán!!*

- Nevím, čím se to stalo, jestli malou propagací nebo postojem lidu, ale v předprodeji bylo avizováno vyprodání všech vstupenek a stadion pak zdaleka nebyl zaplněný – zklamání.
- Sokol Gala byl sice pěkný, jen malá připomínka – bylo to jen předvádění, kdežto Sokol Gala třeba z Brna v r. 2010 měl i ducha. Také pokulhávala celková organizace sletu proti roku 2006 a hlavně prodej vstupenek byl úplně nepřijatelný. Aby se nám při nákupu v jednotlivých městech ukazovalo, že je vyprodáno a při tom večerní program byl minimálně naplněn, odpoledne to bylo trochu lepší, ale v žádném případě nebyl vyprodán. Pro nákup vstupenek do Prahy si nemohl každý přijet, zvláště se jednalo o sokolky, které již necvičily, ale chtěly být při tom. Takovýto prodej vstupenek odradil mnoho Sokolů i příznivců Sokola. Večerní program není asi dobré řešení a škoda, že některé skladby byly pouze večer a odpoledne už ne.

Faktem je, že skutečně stadion naprosto nebyl vyprodán. V žádném případě ne ve čtvrtek večer, ale ani v pátek. Vzhledem k tomu, že informace ve všech prodejnách vstupenek mimo Prahu byly stejné – nabízí se mnoho vysvětlení, ale ani jedno snad není možné! Úmysl? Či a proč?

Propagace:

Výborná pokud se týče televize, kde se informace objevovaly pravidelně a byly celkem kvalitní. Horší to bylo s tiskem, kde toho bylo velmi málo předem i po sletu, některé články byly trestuhodné. O něco lepší to bylo v místním tisku v době župních a krajských sletů.

- Propagace sletu v Praze prachmizerná. Na samotném stadionu zvenku jeden jediný panel. V tramvajích nic, lidé vůbec nevěděli, že slet je. Kdyby na stadionu nebyli cvičenci, bylo by to docela trapné.

Průvod:

- Sletový průvod. Silný zážitek z „naší“ krásné sokolské rodiny, umocněná pěkným počasím, vstřícnými Pražany a nadšenými turisty, chutí všech, kteří se zúčastnili. Negativum - řazení průvodu pro všechny ve stejný čas – to je pro závěr průvodu příliš dlouhé čekání (malé děti a senioři).
- V průvodu málo a v Edenu téměř naprostá absence sokolských pochodů. Měly znít všude. Nikdo z činovníků a na tribuně nebyl v sokolském kroji, což je ostuda – a nepochopitelné.
- Kdyby tak šlo nějak časově rozfázovat řazení na průvod, bylo by to lepší – děcka to opravdu snášela velmi špatně.
- Pozitivní nálada v průvodu – tolik odlišná od různých protestních průvodů odborářů, lékařů apod.
- Nevím, zda poskládání průvodu podle skladeb by nebylo lepší. S tím, že na začátku by šli vlajkonoši, krojovaní a označení zúčastněných žup.
- Největší překvapení přineslo sletové dění včetně průvodu asi spoustě policistů a jejich pomocníků. Byli připraveni na policejní manévry, jaké provázejí mnohé sportovní, hlavně fotbalové klány, ale během sletu neměli prakticky vůbec žádnou práci. Přijali to s povděkem a obdivem.

Doprovodné akce:

Byly hodnoceny velmi kladně – Prodaná nevěsta a další představení organizované vzdělávacím odborem. Všechny výstavy, mše ve sv. Vítu, podia s předváděním pódiových skladeb, otevřený Tyršův dům s programem, výstup na Petřín – i v dešti, zahájení sletu v Karolinu i přijetí delegátů sletu v parlamentu ČR paní Němcovou.

Negativem byla nepřítomnost prezidenta a státních představitelů.

5) Závěrem:

- *Doporučujeme pro příště dát možnost vyjádření župních náčelníků k výběru skladeb.*
- *Je to asi velmi složité, ale bylo by dobré více poslouchat názory obyčejných cvičenců a pokusit se jim vyhovět. Vždyť slet je jim odměnou za práci, kterou v Sokole odvádí.*
- *Méně striktních zákazů a poučení se z chyb!!!*
- *Jestli nechceme cvičence od příštího sletu odradit (slyšela jsem několik prohlášení typu „na slet s dětmi už nikdy“ (před prvním programovým dnem!!), pak je třeba dávat včasné, přesné a srozumitelné informace, cvičenců si vážít a připravit pro ně i odpovídající zázemí.*
- *Uvědomit si, že cvičenci jsou na sletu z vlastní vůle a podle toho s nimi jednat! To platí pro můstek - ostré napadání cvičenců z můstku nijak nezvyšuje autoritu náčelnictva.*
- *Je potřeba lépe organizovat, dbát na zdravý rozum, neplýtvat penězi, ale cvičencům, cvičitelům a doprovodu dát možnost slušného přijetí, nebýt arogantní, ale vstřícný a Sokol to stále přestojí a bude stále udržovat zdraví svých cvičenců. Vždyť kdyby se v Sokole nerodili noví cvičenci, náš národ by měl větší problémy, než má!*
To nikdo z veřejných cvičitelů neocení, protože tam nebyli a to si budou všichni Sokolové pamatovat.
- *Málo se zdůrazňovalo, že Sokol jsou dnes především mladí lidé, že cvičíme naprosto dobrovolně, vše si platíme, bereme dovolenou, že cvičí celé rodiny, že právě Sokol může být tou nejlepší prevencí před negativními projevy (kolik milionů stojí protidrogové programy a kolik dostane Sokol za svoji výchovnou činnost?) Slyšíme stezky, že jsme málo vlastenečtí, ale kdo byl na sletu a zpíval hymnu i „Ktož sú boží bojovníci..“ – neprojevil snad svůj vztah k vlasti ??*

A slova diváka:

Jako divák jsem poněkud postrádala intenzivnější zdůraznění české kultury (což se týká především výběru melodii z filmů!! Je totiž spousta vhodnějších melodii!!)

Priznám se, že mne vůbec nenapadlo, že dostanu tolik odpovědí a tak vyčerpávajících – různorodých a přece v základních rysech prozrazujících stejné dojmy a stejné nazírání na to, co jsme měli společně možnost prožít začátkem července na župních sletech i v Praze v Edenu.

Myslím, že je toho pro dnešek právě dost a že budete mít o čem přemýšlet. Já si teď dopřeji trochu odstupu a do vydání říjnového čísla časopisu vypracuji ještě hodnocení a rozbor jednotlivých sletových skladeb, teď se to nedá stihnout.. Pokud máte k tomuto tématu své připomínky, prosím, dejte vědět!

Je potřeba uvažovat nejen o programu a obsahu skladeb, ještě důležitější snad bude přemýšlet také o celkové dramaturgii sletového programu, tady se totiž projevuje nutnost zvážit současnou situaci, současné nazírání naší společnosti na sport a tělovýchovu - takže máme o čem dumat a o čem uvažovat.

Takže pro dnešek všechno dobré, omlouvám se, pokud se některá fakta někoho dotkla a znovu opakuji – slet byl naprostým úspěchem a máme být na co hrdi a může nám dělat radost! Někdy ostré připomínky nejsou myšleny ve zlém, ale ve snaze vylepšovat soustavně nejen sletové dění, ale i běžnou denní praxi, na které závisí všechno!

A ještě jedna zkušenost. Na konci programu se mezi novináři objevila reportérka z Belgie. Byla tak nadšená, že její francouzština přímo drnčela. Nedovedla pochopit, že v pražských hotelích se o sletu nic nevědělo, že slet nebyl v jejich programové nabídce. Co je však důležitější – řekla, že slet je víc než olympiáda – protože je pro normální lidi. Dodatečně jsem si uvědomila další podstatný rozdíl: Slet totiž není o soutěžení, ale je o spolupráci!

Jarina Žitná

Pro srovnání s minulostí.

Většinou víme, že sokolský slet v Brně byl – po oznámení atentátu na následníka trůnu Ferdinanda a jeho manželky – rozpuštěn, málokdo však ví, jak to tehdy v Brně vypadalo. Následující článek krasopisně psaný rukou, mi přinesla pravnučka pisatelky.

Sokolský slet v Brně 28. června 1914.

Přijela jsem s ivančickými Sokoly do Brna podívat se na slet. Bylo to za Rakouska za vlády císaře Františka Josefa I. Brněnská radnice byla tehdy v rukou Němců, ačkoliv většina lidí byli Češi, zvláště v předměstích jako: Husovice, Židenice, ale hlavně Královo Pole, kde se slet konal. Hned na nádraží nás vítali „Buršáci“ (vysokoškolsí němečtí studenti) s holemi v rukou a dělali výtržnosti. Policie na koních dělala pořádek. Nesměli jsme tehdy jít hlavní ulicí Ferdinandskou třídou (později Masarykovou) ani brněnským hlavním náměstím, ale rovnou od nádraží zadem po Kolišti ke Královu Poli. Po celé cestě němečtí studenti a jiní Němci na nás křičeli, házeli po nás smradlavými vejci a různými odpadky. Měla jsem z toho hrůzu. Odpoledne pochodoval sokolský průvod ke Královu Poli po dnešní Lidické, tehdy Neugasse kolem německé bašty zvané Café Biber (nyní kavárny Museum) obstoupené četnickým kordonem, za nímž se proti nám zvedaly bezmocně hrozící hole německých buršáků v nenávislné zuřivosti nad českou Frechtheit (drzost). Návštěva byla veliká z celého kraje. I Jihoslovanští Sokoli přijeli. Byli tam také oba mí bratři Jan a Rudolf, oba v sokolském stejnokroji.

Sotva zahájili cvičení, nastal na cvičišti zmatek, pořadatelé pobíhali, hudba přestala hrát, ze sousedních kasáren zazněl dělový výstřel a na střeše kasáren se zatřepotala smuteční vlajka. Nějakou dobu se vyjednávalo, my jsme netušili, co se děje. Pak přišel rozkaz: konec, rozchod, v Sarajevu prý zabili arcivévodu Františka Ferdinanda, který tam přijel i se svou chotí na císařské manévry. Zpočátku jsme tomu nechtěli věřit, mysleli jsme, že Němci nám chtějí pokazit slavnost, hned se stahovaly červenobílé prapory a vyvěšovaly se černé. Teprve jsme tomu uvěřili a počali jsme se rozcházet za cvičiště. Lidé chodili ustrašení, báli se hlasitě mluvit. Chystala se válka.

Tenkrát studovala ještě v Brně sestra Bětko. Bydlela na Starém Brně v Ugartově ulici č. 1 (nynější Václavská). S Kristou jsme zůstaly u ní na noc. Takovou strašnou noc jsem tam u ní prožila. Celou noc se na ulici prali Němci s Čechy. Běhali a křičeli „Vache“ a policajti na koních je rozháněli. Druhý den 29. června se měl konat v Králově Poli „Moravský rok“. Pro státní smutek se nekonal až 5. července. Přijela jsem zase do Brna s krojovanými Vančáky, zase nás vítali Němci jako o sletě. Po průvodě se přihnala veliká bouřka s prudkým lijavcem. Nebylo kam se schovat a tak jsme všichni promokli do kůže. To bylo tenkrát zničených šatů a klobouků, ale nejvíce byli postiženi chlapi a děvčata v národních krojích. Pestré barvy krojů pouštěly jedna do druhé, že nám bylo všem do pláče. Němci z toho měli náramnou radost a jízlivě se nám smáli. Večer jsem jela domů celá zklamaná.

Tak skončil neslavně sokolský slet a Moravský rok v Králově Poli 28. června a 5. července 1914.

Z paměti Alžběty Vajbarové
(Narozena 1895, zemřela 1986)

A nedaleká budoucnost

Slyšte, slyšte....

**Sokolská župa Podřipská
zve všechny na akci**

Sokolové pod Řípem

**Slétneme se 24. – 25. května 2013
na Tyršově stadionu v Roudnici nad Labem**

Budeme cvičit nejen sletové skladby:

**Muzikantova písnička, Ať žijí duchové, Jonatán, Nebe nad hlavou, Dávej,
ber, Kontrasty, Chlapáci III., Česká suita, Jen pro ten dnešní den – ale také
Kuřata (skladba pro předškoláky a mladší žactvo, autorka Dana Uzlová),
Malá hezká chvíle (skladba kuželárek Ireny Drábkové a Jariny Žitné),
Waldemeriána (nová skladba J. Žitné s trekovou holí)
a mažoretkové a gymnastické skupiny.**

V sobotu večer – mimo jiné - uskutečníme společně výstup na Říp.

**Během měsíce září pošleme manuál č. 1 s přihláškami a podrobnými
informacemi.**

Těšíme se na velkou účast sokolů!

Ing. Svatopluk Vodochodský, starosta župy

At' žije pan Mozart a jeho Malá noční hudba

Milé sestry,

Nedávno jsem na otázku, jestli bychom do příštího května ještě daly dohromady skladbu „Malá hezká chvilka“ odpověděla – asi trochu troufale – že si myslím, že ano. Naposledy jsme ji cvičily v Brně a v Trenčíně – a nerady jsme se s ní loučily. Bude to záležet na Vás.

Pokud se ke skladbě vrátíte, budu velmi ráda - jednak proto, že jsem přesvědčena, že si to ta skladba zaslouží, ale hlavně proto, že bych Vás všechny opět ráda viděla.

A tak Vás všechny prosím, chcete-li se k panu Mozartovi a kuželům na chvíli vrátit, dejte mi vědět. Moc prosím, nepřihlašujte jednotlivce – to bychom asi nedaly dohromady, ale celky, nejlépe základní devítky (nebo větší).

Přihlášky pro župu Podřipskou dojdou zároveň s manuálem č. 1 během září, předběžné přihlášky pro tuto skladbu však posílejte přímo na mou adresu, abychom věděly, s čím je možno počítat. Na stadion v Roudnici se vejde dvanáct „144“ čtverců , to je 12 x 12 cvičenek v jednom čtverci. Jakmile budeme mít přehled o přibližném počtu, uděláme, jako obvykle, „zasedací pořádek“, tzn. dáme dohromady celky a budeme Vás informovat s kým celek vytváříte a v jakém postavení budete cvičit. Zároveň Vám pošleme i adresu vedoucí cvičitelky celku, do kterého budete zařazeny, abyste se mohli vzájemně domluvit. Tenhle systém se nám už několikrát osvědčil a jistě se osvědčí i tentokrát.

Kužele, popisy, videa máte, úbory také. Víím, že jste s nimi nebyly nadšeny, ale ujišťuji Vás, že v ploše vypadaly jako pomněnky!

Na veškeré dotazy odpovíme co nejdřív – tzn. v září, jakmile budeme mít přehled o tom, kolik nás bude. Budeme totiž potřebovat poměrně dost času, abychom skladbu důstojně oprášily a znovu secvičily. V žádném případě – a teď si myslím, že mluvím za Vás všechny – nestojíme o nerváky na poslední chvíli! Pokud se k Mozartovi vrátíme, musí to být v klidu a pohodě, tak, jak si to tahle nádherná hudba zaslouží.

Takže je před námi zase nemalý úkol. Ráda bych věřila, že se na značkách „Malé hezké chvilky“ opět sejdem ve společné radosti a spolupráci!

Pokud se rozhodnete do toho jít, prosím, pošlete předběžnou přihlášku buď na poštovní adresu – Jarina Žitná, Rokycanova 5, Liberec I. 46001 nebo na adresu mailovou – jarina.zitna@email.cz

Všechny Vás srdečně zdravím a čekám na odpověď.

Přeji úspěšný začátek nového cvičebního roku a všechno dobré Vám i vašim blízkým!

Nazdar!

Jarina Žitná

Pajdalkám a pajdalům!

Prosím, promiňte mi toto oslovení. Není myšleno pejorativně – naopak láskyplně! Až do mého úrazu v Anglii mne nikdy nenapadlo, kolik lidí - jinak zdravých a v pořádku – starých i mladých - používá na ulici z bezpečnostních důvodů hůl. Všimla jsem si toho teprve když jsem hůl na dlouhou dobu musela povýšit za „kamarádku“.

A tak mne napadlo!!!

Když mohou mít své hry lidé daleko postiženější než jsme my, když se pro ně pořádají paralympiády, proč bychom i my, Sokolové, nemohli dokázat, že nás dočasné nebo trvalé „duhy a neduhy“ nemohou zlomit! Neměl by to být tak velký problém!! Tak vznikl nápad na cvičení s holí (nejspíš trekingovou – to by bylo nejjednodušší!!)

Sokolská župa Podřipská si vzala nad nově vznikající skladbou patronát a zařadila ji do programu akce „Sokolové pod Řípem“, která se bude konat v květnu příštího roku.

Ted' záleží jen na všech, kteří mají určité problémy, aby se odhodlali a šli si společně zacvičit, aby šli společně do toho!

Pozor!!!

- ve skladbě se bude při přechodech používat hůl k opírání – a to v libovolné ruce podle potřeby
- hůl se bude používat jako tyč v různých polohách
- budou vyloučeny všechny nízké polohy a poskoky
- tempo bude volnější, ale ne vysloveně pomalé
- cvičení bude v podstatě stejné pro ženy i pro muže, nebude záležet na jejich počtu
- úbory budou co nejjednodušší – nejspíš tmavé (černé) dlouhé kalhoty a bílá trička (to ještě záleží na domluvě – nechceme žádné zvláštní finanční výdaje!)
- v žádném případě však nácvik nebude „zadarmo“ – to totiž nedovedu udělat!!

Přiznám se, že první část skladby je hotova i popsána, druhá je už také hotová, třetí dodělám během podzimu. První část skladby mohu zájemcům poslat okamžitě, jakmile projeví zájem. Bohužel, graficky jsem naprosto nemožná a moje figurky jsou nepublikovatelné. Během podzimu bych však byla schopna natočit video – pro jistotu. Jinak je popis jednoduchý a jasný a domnívám se, že se v něm všichni vyznají, případně se poradíme jak a kde uspořádat společnou nácvikovou. Půdorysy budou součástí popisu.

Doufám, že jsem Vás naladila a že Vás všechny zajímá, co se vlastně bude cvičit.

Skladba se jmenuje

Waldemariána

takže Vám už je všem jasné, jaká hudba nás bude provázet. Skládá se ze tří oddílů:

- *Růže z Texasu* - pozdrav, rozestup, cvičení na značkách, zástupech a tzv. „buňkách“
- *Zdalo se mi má panenka* – pomalá část, cvičení na značkách a v kruzích
- *Houpavá* – cvičení ve velkých kruzích a blocích, závěr na značkách

Základní celek je devítka a choreografie bude stejná ať už skladbu cvičíme v devítkách nebo šestatřicítkách. Pro Roudnici bychom potřebovali alespoň dva čtverce cvičenců – dáme to dohromady? Odhodláte se „nechat své nožičky trochu týrat“?

Půjdete-li do toho a získáte-li i své známé, dejte prosím vědět na mou adresu (uvedena v článku o Mozartovi) co nejdříve – okamžitě pošlu první část popisu!

Tak – a ted' jsem zvědava!!!

Jarina Žitná

„Rolničky“ z XV. Všesokolského sletu

Nejsilnější zážitky sletu byly tři – nevím, který větší!

Stojíme v lijáku (VG) a sledujeme na velké obrazovce úvodní ceremoniál. Déšť nám vůbec nevadí.

Vztyčují se vlajky – zpíváme hymnu a pár metrů od nás stojí v pozoru cvičenci z Ameriky a také zpívají česky, myslím, že nám po tvářích stékal nejenom déšť.

A cvičilo se nám báječně, s úsměvem.

Při návratu jsme se zmoklé, prokřehlé nasoukaly do tramvaje, tramvaj se rozjela a všichni jsme začali zpívat sokolské pochody – bylo to úžasné, povznášející, velice silné...

A do třetice představení Prodané nevěsty. Znáám ji slovo od slova, ale nikdy jsem ji tak silně neprožívala. Měla jsem chuť ji celou odzpívat s nimi!

Věra Pázlerová, Sokol České Budějovice

Jsme dvě malé vesnické mateřské školy – MŠ Suchovršice a MŠ Libňatov. V září 2011 jsme se rozhodli vstoupit do Sokola Libňatov a nacvičovat s dětmi skladbu „Ať žijí duchové“. Oslovila nás hudba ze stejnojmenného filmu, choreografie a skutečnost, že skladba je hravá a plná změn. Před každým cvičením zazníval náš pozdrav: „Duši, duši, cvičení nám sluší!“ a po cvičení druhý: „Duch duchovi praví, cvičení nás baví!“ Přestože je skladba určena pro rodiče, děti a mladší žactvo rozhodli jsme se ji cvičit také. Rodiče nám nahradily učitelky a zaměstnankyně jednotlivých MŠ, trpaslíci byly 3 – 4 leté děti ze školek a „žluťásky“ nám cvičily děti 5 – 7 leté. Děti si skladbu okamžitě zamilovaly a s chutí se pustily do nácviku. Autor skladby Milan Sobota byl překvapen jak malé děti u nás cvičí – už v listopadu uměly skladbu téměř celou. Právě M. Sobota nám vnuknul myšlenku „proč nejet do Prahy, když děti jsou tak šikovné“. Od té doby jsme o Praze mluvili čím dál tím častěji. Prvně jsme vystoupili na akademii v Úpici, pak i na sletech ve Dvoře Králové, Novém Hrádku a Hradci Králové. Bylo rozhodnuto, děti se orientují v cizím prostředí velmi dobře, všichni nás podporují – tak proč nevyjet do hlavního města. V sobotu 30. 5. odpoledne vyráží na cestu vlakem 25 dětí s doprovodem 12 dospělých a 3 studentek na celý týden do Prahy. Rodiče nám dali důvěru, které si velice vážíme a také jsme všichni dělali maximum, aby naše výprava byla úspěšná. První tři dny jsme po Praze podnikali výlety- v neděli Staroměstské náměstí, orloj a také jsme pozdravili cvičence v průvodu. Po obědě krátký odpočinek, potom na letiště. V pondělí dopoledne jsme děti vzali k Tyršovu domu, zubačkou na Petřín, do bludiště a na Hrad, kde děti viděly střídání stráží a prohlédly si katedrálu sv. Víta. Po obědě odpočinek a hraní na zahradě u školy. V úterý už jsme měli první zkoušku, ve středu druhou a odpoledne jsme pluli vyhlídkovou lodí do Tróji. Děti tak viděly Tančící dům, Národní divadlo a Čertovku. Čtvrtek byl ze všech dnů nejnáročnější, to jsme měli dopoledne projížďčku a odpoledne generálku. V pátek jsme balili kufry, odpoledne vystoupili se svou skladbou a ukázali jsme celému národu, jak jsme „malí, ale šikovní“. Pak už jsme spěchali na vlak a hurá za maminkami! Celou dobu pobytu nás doprovázel starosta a hospodář Sokola Libňatov a starostka obce Lenka Hozová. Celý týden jsme si užívali slunečné počasí, bouřky nás tak trochu strašily až v noci a to děti krásně spinkaly. Týden v Praze stál za to! Atmosféra v Edenu byla nepopsatelná. Se svou dlouholetou kamarádkou Ivou Pichovou, ředitelkou MŠ Libňatov jsme tak zrealizovaly svůj sen a dostaly se do Prahy na všesokolský slet. Nelitujeme, za šest let vyrazíme znovu!

Dana Kultová, MŠ Suchovršice

Nejsilnější zážitky tohoto sletu jsem prožila při čtvrtčním večerním programu. Děti ani já jsme nevystupovali a tak jsme mohli celý program shlédnout z tribuny. Začalo velmi pršet a VG stála již na seřadišti, potom stála dlouhé minuty na ploše. Bez sebemenšího zaváhání odcvičili celou skladbu a za velkého potlesku odešli ze stadionu. Na mne to působilo ohromně, to jejich odhodlání, někteří ve vysokém věku před deštěm a nepřízní počasí neutekli, neschovali se, byla v nich ohromná vnitřní síla a ta působila i na nás, diváky.

Druhý takový moment byl pro mne po skladbě mužů. Docvičili, houf se rozběhl k bráně, najednou z houfu nevyběhl, ale vystřelil jeden muž a nevšiml si, že všem daleko utekl – běžel již sám a všichni za ním vláli. Těsně před bránou odbočil do hlediště, přeskákal lavičky, schody, vše, co mu stálo v cestě, až se dostal ke cvičencům skladby „Dávej, ber“. V tu chvíli mi to došlo, cvičitel odcvičil Chlapáky a teď už myslí pouze na své žáky, chce s nimi ještě mluvit než nastoupí na cvičební plochu oni a říct jim, že jim drží palce a že to jistě zvládnou. Chce být s nimi a společně s nimi prožívat další chvíle. To byl pro mne silný zážitek

Lenka Kohoutová, Sokol Dobříš

Měla jsem možnost sledovat I. i II. program na vlastní oči na stadionu. Nehledě na osobní pocity – moje mladší dcera cvičila ve dvou skladbách a starší dcera na druhém vystoupení – pocit cvičitelky, kolegyně a kamarádky je naprosto nepopsatelný. Je to směs zodpovědnosti, strachu, radosti, překvapení, ale také dojetí. Ten pocit, kdy je člověk nadšený a šťastný a přesto mu běhá mráz po celém těle a do očí se derou slzy, si každý musí prožít sám. Také reakce rodičů našich malých svěřenců, ale i úplně cizích lidí v metru, tramvaji, autobuse, či jen tak kolemjdoucích byly nadšené a i někteří drsní „tatkové“ přiznali, že v momentě, kdy Duchové vrtěli zadečky a mávali z kbelíků, nezadrželi slzy ani oni. Velký obdiv sklízeli senioři, kteří nehnutě stáli v průtrži mračen a druhý den cvičili na přímém slunci! A kluci a holky cvičící v blátě s úsměvem a nadšením, jakoby se nic nedělo Líbila se mi soudržnost, kamarádství, podpora, nadšení a zodpovědnost mezi blízkými známými, ale i mezi úplně cizími lidmi!

Jára Galuščáková, Sokol Úpice

Naše jednota Sokol Alšovice nacvičovala skladbu „Ať žijí duchové“. Se skladbou jsme byli moc spokojeni a taky jsme si sletu opravdu užili. Rodiče trpaslíků pomáhali s mladšími žáky. Užili jsme si skladby, ale i Prahy, na kterou se všichni těšili. Navštívili jsme ZOO, prošli se navečer přes Karlův most, prošli na Staroměstské náměstí, prohlédli si orloj. Naši malí sokoláci zvládli i průvod na zahájení sletu. Dorostenky, které nacvičovaly „Nebe nad hlavou“ byly také spokojené. V průvodu nesly vlajky zúčastněných států. Co nás moc mrzelo, že jsme měli malou propagaci. Po Praze nebyly žádné plakáty, obyvatelé Prahy často nevěděli, že slet vůbec je! Nepřišel nás podpořit ani prezident, který na této akci neměl chybět. Myslím, že si to sokolové nezasloužili.

Renata Pospíšilová, Sokol Alšovice

Vzdělávací práce s dětmi! Naučily jsme s maminkami děti píseň „šestého července“. Překvapil mne jejich zájem o text. Jaké vrahy vyhnat, jaká česká práva ta Čechie vyorávala...

Renáta Szolonyová, Sokol Nový Jičín

Srovnávání dřívějších sletů, spartakiád a sletů po roce 1989 musí mít jinou metodiku a jiná kritéria, které přesahují od stránky hudebně pohybové ke společenským. Každá oblast (pohybové – hudební, společensko – kulturní, organizačně – ekonomická) musí mít svou analýzu, která by vysvětlila či popsala jevy, které proběhly.

Dosažené výsledky vycházejí jak z působení vnějšího prostředí – nálada obyvatelstva, konkurenční prostředí, ekonomické možnosti, ale také z úrovně organizačně řídicí práce organizace, odpovídající metodickým a programovým principům spolku. Cvičtelské a činovnícké společenství na to musí být připraveno nejen z hlediska odborného a technického, ale i psychologického. Je nutná zásadní změna přístupu k organizaci velkých hromadných vystoupení.

Luboš Novotný, Sokol Královské Vinohrady

Hlasy sympatizujících diváků:

Moje dojmy byly velkolepé, ocenila jsem především dynamiku, radost ze cvičení, potěšení ze skladeb a nadšení všech – účinkujících, diváků i organizátorů. Dobrá organizace, výborné, někdy i netradiční řešení při střídání nástupů. Ukázala se neformálně velká solidarita – „jeden za všechny a všichni za jednoho!“ I přes velké horko cvičení proběhlo prakticky bez zdravotních kolapsů, ověřuji si, že cvičení pomáhá zdraví a „zoceluje“. Působivý byl i husitský chorál, ale trochu jsem postrádala intenzivnější zdůraznění české kultury.

Lidmila Němcová

V souvislosti s neutěšenou společenskou situací v celém světě i u nás byly pro nás účast na odpoledním sletovém vystoupení povzbudivým balzámem. Vybavily se mi vzpomínky na předchozí slety – prvně to asi byla generálka v r. 1932 – při tehdejší věku asi 2 a půl roku vidím jen obrysy strahovského stadionu, ovšem plně jsem vnímal slavný slet v r. 1938 – už v kontextu předchozí květnové mobilizace a samozřejmě pozdějších řítících se událostí mnichovských. Díky rodinnému prostředí jsem se na vše díval s vážností až neúměrnou mému věku. Vzpomínka na tehdejší nástup mužů zůstává pro mne osobně jedním z vrcholných zážitků celoživotních. Samozřejmě i celá atmosféra „poúnorového“ sletu 1948 se trvale zapsala do paměti...

Stále víc mne rozčilují nejapné komentáře některých „žurnalistů“ a dezinformující poznámky některých „historiků“. Nezbyvá, než věřit s Bedřichem Smetanou v proroctví Libušino . A tady slet přinesl světlé paprsky naděje!

Václav Němec

A výkřik z davu:

„Ať se slet neruší – prosíííííím!“

Závěrečné slovo

Drahé sokolky, vážení sokolové!

Bylo by ode mne troufalé, ne-li neomalené, kdybych společenství bezpočtu statečných, vytrvalých a obětavých žen a mužů, lidí všech věkových kategorií, následovníků těch, kteří v minulosti oddaně a nezištně sloužili nejen dobré věci, ale i své vlasti, ať v době, kdy projevovat vlastenectví bylo spojeno i s obětí ztráty svobody či obětí nejvyšší, ztráty života, nebo při budování demokratického společenství republiky Československé, jakkoli poučoval, či vzkazoval, co a jak má do budoucna dělat.

Je pro mne poctou, že mnozí sokolové, kteří byli jak v době nacistické okupace, tak i v době komunistické totality na straně svobody, práva a demokracie, bojovali proti silám zla a pomáhali a chránili slabé a bezbranné, byli persekvováni a vězněni, se stali mými přáteli. Jejich střízlivý a občanský přístup k druhým, plnění úkolů, které s příslovečnou sokolskou samozřejmostí vzali za své, mi bylo školou. Zároveň jsem se od nich naučil, že svoboda jedince je odvislá od vzájemného respektování a úcty k druhým, že pomáhat slabým a bránit bezbranné je naší povinností, že bráníme-li druhé, bráníme zároveň sebe a bráníme-li sebe, bráníme jiné. Že bez vzájemné pospolitosti a věrnosti jsme snáze porazitelní.

Zdá se, že dnešní doba hodnotám, které jsou krédem každého člena sokolské obce, není nijak nakloněná. Že poctivost, čest, nezištnost, tolerance a oddanost, k níž byli a jsou sokolové od útlého věku vedeni, se do dnešního světa nehodí, že jsou přežitkem, starým železem.

Opak je pravdou! Dosažená politická svoboda po pádu železné opony, pluralita názorů a zastupitelská demokracie ještě nejsou garantem fungujícího právního systému. Bez mravních a morálních principů a jejich dodržování nelze budovat demokratické zřízení, neboť svoboda bez pravidel, bez smyslu pro povinnost a zodpovědnost se díky člověčí přirozenosti zvrhne v anarchii, kde dravčí sklony, sobectví a bezohlednost převáží nad těmi, které z lidí dělají ušlechtilé jedince.

Neznám jiné společenství lidí, občanů, které bez rozdílu pohlaví, vyznání či náboženského nebo politického přesvědčení dokázalo nezištně a dobrovolně pracovat pro celek, uplatňovat a prosazovat ideály všelidských mravních hodnot, tak jako Sokol. V době svého vzniku byl Sokol nositelem pokroku, svobodných myšlenek. V dobách útlaku patřili sokolové k nejstatečnějším, nejodvážnějším a nejobětavějším odpůrcům zločinných režimů. Ač se zdálo, že padesát let existence obou totalit v naší vlasti zcela vymazalo z paměti lidí vše, co Sokol představoval, že jeho význam pominul a že už dnešní generaci nemá co říci a dát, 150. výročí od jeho založení a jeho existence dokazují opak.

Myšlenky, jichž je Sokol stále nositelem, skutky, které nespočet sokolek a sokolů vykonalo, drobná a vytrvalá práce každého z nich na poli vzdělávání, kultivování společenského prostředí, věrnost demokratickým přístupům, smysl pro spravedlnost, entuziasmus a skromnost, respekt k tradicím, to vše jsou nezbytné hodnoty a kvality, které stále i dvacet let po listopadu 1989 jsou nejen potřebné, ale zcela nezbytné, pokud chceme žít v demokratickém a právním státě.

Říká se, že nikdy nevstoupíš do téže řeky. Lze však vstoupit do téhož koryta, kterým ta řeka protéká. Sokol je řečištěm, které je stále týmž, jímž bylo před 150 lety. Přesto, že se zdálo, že řeka vyschla, věřím, že pramen nevyschnul. Věřím, že mladí lidé budou při konfrontaci s dnešním stavem světa, čím dál víc inklinovat k myšlenkám a hodnotám, které již 150 let provázejí existenci a smysl Sokola, neboť víra sama o sobě bez skutků, které provází jeho existenci, jsou jako řeka bez vody.

Ve velké pokoře a úctě

John Bok

disident, občanský a politický aktivista. Převzato z brněnských „Vzkazů“.